

УДК 331.1

Гудзь М.В.¹

Ралдугіна А.Д.²

¹ д-р екон. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. МТЕЗ-210м НУ «Запорізька політехніка»

ВИЗНАЧЕННЯ СУЧАСНИХ ФУНКЦІЙ НАУКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

Актуальність даної теми полягає в тому, що наукова організація праці, як складова частина економіки праці, сприяє раціональному з'єднанню техніки і персоналу, оптимізує ефективне використання трудового потенціалу. Метою роботи є обґрунтування важливості удосконалення наукової організації праці підприємства.

Основоположником наукового напрямку підвищення продуктивності праці є американський інженер Фредерік Тейлор (1856-1915 рр.). До промислової революції XVIII-XIX ст. продуктивність праці зростала повільно, оскільки основною базою виробництва залишався ручна праця і особисто залежний від господаря працівник. Фредерік Тейлор визначив концептуальні відмінності існуючої системи мотивації працівників: при системі ініціативи і заохочення практично вся проблема організації виробництва цілком лежить на робочих, тоді як при науковій організації підприємства добра половина цієї проблеми лежить на адміністрації [1, с. 21].

Мета роботи – визначення сучасних функцій наукової організації праці.

Удосконалення організації праці відноситься до числа найважливіших завдань сучасного виробництва, є одним з основних умов у вирішенні завдань, поставлених підприємством. Наукова організація праці це діяльність по впровадженню рекомендацій науки з метою раціоналізації процесу праці.

Організувати працю - це, перш за все, розділити його, раціонально розставити людей і закріпити за окремими виконавцями певну роботу. Але все таки головна мета наукової організації праці - систематично покращувати організацію праці, приводити її форми і методи у відповідність існуючому рівню техніки і технології на даному підприємстві [2, с. 150]. Основним завданням наукової організації управлінської праці є підвищення продуктивності розумової праці, її рішення може здійснюватися за такими напрямками: 1. раціональна організація роботи та дозвілля; 2. створення найкращих умов праці; 3. раціоналізація соціально-психологічного клімату в колективі; 4. раціоналізація робочого місця. [3, с. 51].

Аналіз впливу наукової організації праці на виробництво дозволяє виділити наступні її функції: ресурсозберігаюча спрямована на економію робочого часу, ефективне використання сировини, матеріалів, енергії, тобто

ресурсів; ресурсозбереження - один з головних важелів інтенсифікації виробництва. В сучасних умовах приріст потреби в паливі, енергії, метали та інших матеріалах повинен бути на 75-80% задоволений за рахунок їх економії. Одним з критеріїв науковості організації праці стає її здатність забезпечувати всебічну економію витрат праці; оптимізуюча функція проявляється в забезпеченні повної відповідності рівня організації праці прогресивному рівню технічного озброєння виробництва; функція формування ефективного працівника як здійснення на науковій основі професійної орієнтації та професійного відбору працівників, їх навчання, систематичного підвищення кваліфікації. Збільшення складності використовуваної техніки веде до зростання відповідальності виконавців за своєчасні та правильні рішення і дії; працеощадна функція проявляється у створенні сприятливих, безпечних і здорових умов праці, у встановленні раціонального режиму праці та відпочинку, у використанні режиму гнучкого робочого часу, в полегшенні важкої праці до фізіологічно нормальної величини; функція одухотворення праці - це створення на виробництві умов для гармонійного розвитку людини, підвищення змістовності і привабливості праці, викорінювання рутинних і примітивних трудових процесів, забезпечення розмаїття праці та його гуманізації; виховна функція спрямована на вироблення дисципліни праці, розвиток трудової активності і творчої ініціативи.

Високий рівень організації праці сприяє формуванню цих якостей працівника, а чим вище якості виконавців, тим вище і рівень організації праці. Під науковою організацією праці розуміють діяльність по впровадженню рекомендацій науки з метою раціоналізації процесу праці. Удосконалення організації праці відноситься до числа найважливіших завдань сучасного виробництва, є одним з основних умов у вирішенні завдань, поставлених підприємством. В процесі дослідження визначено сучасні функції наукової організації праці: ресурсозберігаюча, оптимізуюча, працеощадна, одухотворення праці, виховна.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Організація праці менеджера. К.. «Кондор», 2002. 257 с.
2. Шовкун В.А. Р.О. Організація праці: теоретичні та інституційні аспекти. *Збірник наукових праць ВНАУ Серія: Економічні науки*. 2011. № 1. С. 150-157.
3. Завіновська Г.Т. Економіка праці. К.: КНЕУ. 2006. 300 с.